

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9960 af 18/11/2014 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00690

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 14-70-00690

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00690

Resumé

I orden at omtale sag om ulovlig medicin

Ekstra Bladet bragte tre artikler om en svineproducent. Den ene hed ”Vil tørre milliongæld af på skatteyderne”, her stod blandt andet om fundet af 50 kilo ulovlig medicin. Svineproducenten klager over at blive omtalt, over indholdet og over interviewet. Pressenævnet finder ikke anledning til at kritisere Ekstra Bladet

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at der ikke er indgivet selvstændig anmeldelse af internetadressen <https://www.facebook.com/ekstrabladet> til Pressenævnet efter medieansvarsloven.

Da den internetside, hvorpå indlægget er skrevet, ikke er anmeldt til Pressenævnet efter medieansvarsloven § 8, stk. 1 – og heller ikke kan anses for omfattet af anmeldelsen af ekstrabladet.dk – er der ikke tale om et medie omfattet af medieansvarsloven, jf. lovens § 1, nr. 3.

Pressenævnet kan derfor ikke behandle klagen over Ekstra Bladets Facebook-side.

På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, kan Pressenævnet ikke tage stilling til, hvorvidt parternes påstand om, at der er anvendt antibiotika henholdsvis ikke anvendt antibiotika i [Klager 1] ApS er rigtig. Der vil derfor ikke blive taget stilling til denne påstand i artiklen.

- Omtalen af [Klager 4]

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, med mindre klar almen interesse kræver offentlig påtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1

Parterne har oplyst, at [Klager 4] er direktør i [Klager 3] ApS. [Klager 3] ApS er mindretalsaktionær i [Klager 1] ApS. [Klager 3] ApS leverer endvidere foder til [Klager 1] ApS.

Pressenævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere Ekstra Bladet for at inddrage [Klager 4] iforbindelse med [Klager 1] ApS og omtale ham i artiklerne.

- Retsreportage

Der skal iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelser herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Dette gælder dog ikke meddelelser, som den anmeldte selv fremdrager, eller hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget jf. punkt C.7 i de vejledende regler om god presseskik.

Oplysningen om, at [Klager 1] ApS er blevet politianmeldt for at anvende ulovlig antibiotikum, er faktisk korrekt. Nævnet finder ikke omtalen uberettiget. Nævnet har lagt vægt på, at anvendelsen af antibiotikum i svinebedrifter, herunder de potentielt skadelige effekter heraf for

mennesker, har stor offentlig interesse. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Ekstra Bladet for omtalen.

- Forelæggelse

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. jf. punkterne A.1 og A.3.

Pressenævnet finder at oplysningerne om, at klagerne skulle have anvendt ulovlige antibiotika er så skadelige, at de skulle forelægges klagerne.

[Klager 2] har afgivet en udtalelse til Ekstra Bladet, og Ekstra Bladet har således forelagt [Klager 2] de pågældende oplysninger.

For så vidt angår [Klager 4] er det ikke bestridt, at Ekstra Bladet ligeledes kontaktede [Klager 4] telefonisk inden offentliggørelsen af artiklerne. Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt [Klager 4] blev oplyst om, at Ekstra Bladet havde spørgsmål, som handlede om andet end gældssaneringsagen. Nævnet har ikke mulighed for at tage stilling til, hvilken forklaring der er den rigtige.

Pressenævnet lægger herefter til grund, at Ekstra Bladet forelagde eller forsøgte at forelægge de skadelige oplysninger for både [Klager 2] og [Klager 4] inden offentliggørelsen og udtaler på den baggrund ikke kritik af Ekstra Bladet.

- Interviewet med [Klager 2]

I overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet er redaktøren som udgangspunkt berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet.

Det er indenfor rammerne af redaktørens redigeringsret at bringe et uddrag af et interview.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at udsagnet *"... noget tyder på, at han har lært den af politikere ofte benyttede frase "hvis det er fakta, benægter jeg fakta"* fremstår som Ekstra Bladets vurdering på baggrund af de foreliggende oplysninger. Pressenævnet udtaler derfor ikke kritik.

Da parterne har afgivet modstridende forklaringer om selve indholdet af interviewet, kan nævnet ikke tage stilling til hvilken forklaring, der er den rigtige. På denne baggrund udtaler Pressenævnet ikke kritik af Ekstra Bladet.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Ekstra Bladet.

[Klager 1] ApS, [Klager 2], [Klager 3] ApS og [Klager 4] har ved advokat Lauge Fastrup klaget til Pressenævnet over tre artikler bragt den 25. august 2014 i Ekstra Bladet og på ekstrabladet.dk, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Forløbet forud for offentliggørelsen af artiklerne:

Den 10. juni 2014 udsendte Fødevarestyrelsen en pressemeddelelse med overskriften "Ulovlig medicin fundet i svinebesætning nær [By 1]". Af pressemeddelelsen fremgik følgende:

”Fødevarestyrelsens veterinærrejseshold fandt ved et kontrolbesøg den 4. juni 50 kg ulovlig medicin i en svinebesætning nær [By 1]. Af emballagen fremgik, at der var tale om tetracyklin (antibiotika) produceret i Kina.

Den fundne type tetracyklin er ikke et godkendt veterinærlægemiddel i Danmark, og derfor er det ulovligt at anvende i svineproduktion. Medicinen er beslaglagt, og der er sendt prøver til laboratorieundersøgelse for at fastslå indholdet med sikkerhed.

Fødevareminister Dan Jørgensen siger om fundet:

Jeg er rystet over, at man som svineproducent kan opføre sig så uansvarligt. Ulovlig import af medicin, der formodentlig er antibiotika, udgør en risiko for fødevaresikkerheden og kan true muligheden for at behandle sygdomme hos mennesker og dyr effektivt. Jeg er glad for, at Fødevarestyrelsen så hurtigt har afdækket sagen og tager relevante forholdsregler. Det viser, at kontrollen virker.

Fødevarestyrelsen har nedlagt forbud mod, at der flyttes dyr fra de berørte besætninger. Når prøvesvarene foreligger i denne uge, tager Fødevarestyrelsen stilling til, hvornår dyr igen må flyttes fra besætningerne.

Veterinærkontrollen ved slagterierne har fået besked på at tilbageholde kød fra dyr, der kommer fra de pågældende svinebesætninger.

Kontrollen blev gennemført efter, at prøver fra to slagtesvin var fundet positive for en ulovlig type tetracyklin. Indholdet i slagtesvinene var under gældende grænseværdier.

Medicinen er indkøbt ulovligt gennem en ukendt leverandør. Ejer er orienteret om, at forholdet vil blive politianmeldt.”

Den 25. juni 2014 udsendte Fødevarestyrelsen en pressemeddelelse med overskriften ”*Ulovlig antibiotika fundet i otte svinebesætninger ved [By 1] og [By 2]*”. Af pressemeddelelsen fremgik følgende:

Fødevarestyrelsens veterinærrejseshold fandt ved et kontrolbesøg den 4. juni 50 kg ulovlig medicin i en svinebesætning. Prøver viser nu, at der som forventet er tale om en særlig type tetracyklin (antibiotika), der ikke er godkendt i DK.

Den ulovlige medicin er efterfølgende fundet hos fem besætninger med samme ejer. Veterinærrejsesholdet har desuden kontrolleret yderligere fem besætninger med tæt kontakt til de oprindelige seks besætninger. Foreløbigt er den særlige type tetracyklin fundet i prøver af foder og vand fra to af besætningerne, mens svaret fra de sidste tre afventes. - Det er bekymrende, at enkelte svineproducenter kan opføre sig så uansvarligt. De risikerer at bringe fødevaresikkerheden og den danske svineeksport i fare, når de gambler med ulovlig import af medicin. Antibiotika skal kun bruges til dyr, når de er syge – og kun med en dyrlæge involveret. Jeg er derfor tilfreds med, at vi hurtigt har fået inddæmmet problemet og fået sagen under kontrol, siger Per Henriksen, der er veterinærdirektør i Fødevarestyrelsen.

Fødevarestyrelsen har nedlagt forbud mod, at der i en periode flyttes dyr til slagtning fra alle 11 besætninger. Det gælder dermed også de tre besætninger, hvor man stadigvæk afventer prøvesvar. Det vurderes, at sagen ikke vil omfatte flere besætninger.

Ejerne er orienteret om, at forholdet vil blive politianmeldt.

Fakta

Tetracykliner er en gruppe af bredspektrede antibiotika, der omfatter fire stoffer: tetracyklin (tetracyklinhydrochlorid), chlortetracyklin, oxytetracyklin og doxycyklin. Kun de tre sidstnævnte er godkendt til behandling af dyr i Danmark. Alene disse tre tetracykliner må derfor – efter en dyrlæges ordination – anvendes til behandling af fødevareproducerende dyr som fx svin.”

Den 25. august 2014 bragte Ekstra Bladet tre artikler. Af hovedartiklen: ”*Vil tørre milliongæld af på skatteyderne*” fremgik blandt andet følgende:

”[...]

Taget med ulovlig medicin

[...]

Han er netop blevet aktuel igen, efter at Fødevarestyrelsens veterinærrejseshold på et kontrolbesøg fandt 50 kilo ulovlig kinesisk medicin på gårde, som [Klager 4] og hans samarbejdspartner [Klager 2] står i spidsen for.

Dermed har landmanden benyttet ulovlig, kinesisk medicin til sine svin, samtidig med at han lige nu forsøger at forhandle en aftale hjem, der vil betyde, at skatteborgere må vinke farvel til millioner af kroner.

[...]

40-årige [Klager 4] beskrives ofte som en af landets største svinebønder. Han producerer årligt mere end 150.000 smågrise, men det er ikke kun den jyske muld nær [By 3], han har brugt tiden på at trampe i.

[..]

Kuldsejlede vindmøller

Således var han en af hovedaktionærerne i det kuldsejlede vindmølleprojekt [Firma 1], der i 2009 kom ud med et underskud på en milliard kroner og en gæld på 6,4 milliarder kroner.

[..]

I 2011 offentliggjorde [Klager 4]s moderselskab [Firma 2] et regnskab, der viste, at landmanden havde tabt 900 millioner kr. på to år, og egenkapitalen var i minus med 181 millioner kroner. Få måneder efter – i december 2011 – blev moderselskabet begæret konkurs af netop Sparekassen Lolland, der samtidig krævede 26,7 millioner kroner i konkursboet.

Partner overtog gårdene

[Klager 4] var dog ikke sen til at vende tilbage til sine gårde. Allerede i januar 2012 kunne kurator i konkursboet meddele, at flere af de konkursramte selskaber var overtaget af [Klager 4]s faste partner [Klager 2]. Han er ligesom [Klager 4] en af landets største svinebønder og - som omtalt - også blevet taget med ulovlig, kinesisk medicin.”

Ved siden af overskriften på hovedartiklen fremgår en boks med overskriften ”*Ingen kommentarer KONFRONTATION*”. Af denne boks fremgår følgende:

”Det er en yderst ordknap [Klager 4], som Ekstra Bladet fanger på telefonen.

- Jeg kan forstå, at du er i gang med at søge om gældssanering ved skifteretten..

- Jeg har ingen kommentarer.

- Jeg kan forstå, at du tilbyder halvanden million over tre år..

- Jeg har ingen bemærkninger, farvel.

Inden Ekstra Bladet får spurgt til den ulovlige antibiotika, har [Klager 4] smidt røret på.”

Af artiklen ”*Ulovlig gødning kan koste millioner*”, som blev bragt samme dag, fremgår følgende:

”Det var hos to af landets største svinebønder, at Fødevarestyrelsens Veterinære rejseshold i starten af sommeren fandt 50 kilo ulovligt importeret kinesisk medicin.

Ekstra Bladet har fået aktindsigt i de prøver, der er blevet taget, og af dokumenterne fremgår det, at fundet er sket hos selskaberne [Klager 3] ApS og [Klager 1] ApS, som henholdsvis [Klager 4] og [Klager 2] står i spidsen for.

Risikerer afvisning

Og det kan blive en særdeles dyr affære for [Klager 4], at han har importeret ulovlig medicin. En ting er, at han risikerer en stor bøde, men hvad der er langt værre for ham er, at han - ifølge en af landets førende

forskere i konkurser Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen, professor på Københavns Universitet - risikerer, at skifteretten afviser hans sag om gældssanering.

Skifteretten skal nemlig vurdere, om [Klager 4] har uafklarede, økonomiske forhold, eller om han har handlet økonomisk uansvarligt efter konkursen.

- Der findes en generel regel om, at man kan nægte gældssanering, hvis han har stiftet ny gæld under gældssaneringssagen.

Og det kan godt blive konsekvensen, hvis han har importeret ulovlig medicin. Hvis han får en bøde for det, vil det jo være udtryk for stiftelse af ny gæld, siger Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen.

- Hvis jeg var skiftedommer i denne sag, ville jeg nok i første omgang se på, om straffesagen må antages at føre til ny gæld, siger professoren, der understreger, at han ikke har tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om skifteretten i den konkrete sag bør nægte gældssanering.

Bliver politianmeldt

De to selskaber bliver politianmeldt, og lederen af Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold Flemming Kure Marker fortæller, at der kigges med alvor på sagen, og at alvorlige overtrædelser af medicinlovgivningen straffes i niveauet 50.000-100.000 kroner i bøde.

- Vi ser med stor alvor på sagen på grund af, at forholdene er begået uden om apoteker og dyrlæger. Det giver risiko for antibiotikaresistens og fødevarerikkerhed, og at man bruger det på en uhensigtsmæssig måde. På den anden side, mener vi, at vi har indkapslet det nu. Vi har ikke mistanke om eller tror, at der er flere involveret, siger han.”

Af artiklen ”Der er ingen, som siger, at det er mig” fremgår følgende:

”[Klager 2], der står bag det andet selskab, der er fanget med ulovlig medicin, er mere snakkesalig end hans kompagnon [Klager 4].

Men noget tyder på, at han har lært den af politikere ofte benyttede frase, ’ hvis det er fakta, benægter jeg fakta’.

- Det er jo Fødevarestyrelsen, som kører de sager, så det er næsten dem, du skal have fat i.

- Men de kan jo ikke svare på, hvorfor du har haft ulovlig medicin? - Men der er ingen, som siger, at det er mig.

- Jeg har bedt om aktindsigt i prøverne, og det fremgår, at det er dit selskab, de er blevet taget på..

- Jeg tror egentlig, at der er forskellige meninger om, hvad der er op og ned på den sag.

- Men jeg kan sige, at vi bruger ikke ulovlig medicin i vores besætninger, og der er ikke fundet ulovlig medicin i vores foder, grise, vores vand eller noget som helst.

- Men det er der i [Klager 1] ApS.

- Nej, det er der ikke.

Ekstra Bladet har fået aktindsigt i prøverne fra Fødevarestyrelsen, og heraf fremgår det, at der på [Klager 2]s selskab er fundet spor af medicin, som ifølge Fødevarestyrelsen ikke er godkendt til brug i Danmark.”

Artiklerne blev samme dag bragt på ekstrabladet.dk’s betalingsite ”EKSTRA”.

Yderligere oplysninger

Ekstra Bladet har bl.a. indsendt diverse veterinærkontrolrapporter. Af kontrolrapport fra den 4. juni 2014 fremgår bl.a. følgende vedrørende [Klager 1] ApS, [Adresse 1]:

”[...]

Medicinkontrol foretaget på baggrund af fund af Tetracyklin i dyr på slagteri.

[...]

Ulovligt opbevarede lægemidler er beslaglagt, jf. særskilt beslaglæggelseserklæring.

Politianmeldelse foretaget.

Forhold konstateret:

Ulovlig opbevaring og anvendelse af antibiotika.

[side 2 i rapporten:]Levering af dyr underkastet ulovlig behandling.

Positive Tetracyklinresultater for såvel foder- som vandprøver og slagtedyr. [...]

Der er fundet en kasse gult pulver udenfor i brændeskur ikke anbrudt og 1 kasse anbrudt samt en kasse med rest af gult pulver i foderlade. Der er etikette med pålydende "tetracycline hydrochlorid" 25,2 kg, 2013, holdbarhedsdato 2017, 4/5, i alt 50 kg.

Driftsleder [Driftslederen] havde følgende bemærkninger: Ved ikke hvor det gule pulver kommer fra. [..]

Forhold kontrolleret: anvendt medicin i besætning. Der er fundet ca. 50 kg gult pulver med etikette Tetracycline Hydrochlorid stående i papkasser i besætningen. Der er kinesiske tegn på etiketten. Kontrollen sender pulveret til laboratorieundersøgelse mhp. afklaring af eventuelle urenheder.

[...]"

Af en anden veterinær kontrolrapport fra den 4. juni 2014 vedrørende [Klager 1] ApS, [Adresse 2], fremgår blandt andet følgende:

"[...]

[side 1:]Politianmeldelse er foretaget

[..]

[side 2:]Driftsleder oplyser, at foder leveres dels fra [Klager 3] og dels fra [Firma 3] [...]"

Af en veterinærrapport fra den 11. juni 2014 vedrørende [Klager 3] ApS, [Adresse 3] fremgår blandt andet følgende:

"[...]

Medicin besætninger: Medicinkontrol foretaget på baggrund af handelssamkvem (tilknytning) med [Klager 1] ApS. Der er i [Klager 1] ApS fundet Tetracyklin, og der er leveret slagtesvin positive for Tetracyklin.

[...]

Politianmeldelse er foretaget.

[...]

Forhold konstateret:

Medicinfortegnelserne er fundet mangelfulde.

Positive Tetracyklinresultater for såvel foderprøver, vandprøver som prøver fra blod, muskel og nyre.

[...]

Kopi af fakturaer fra hhv. [Klager 3] ApS og [Klager 1] ApS, som begge befinder sig på denne ejendom hjemtaget for perioden 01.01.2013 til kontrolldato."

Den 1. september 2014 sendte advokat Lauge Fastrup en e-mail til Ekstra Bladet som svar på Ekstra Bladets henvendelse af samme dag vedrørende berigtigelsen. Af e-mailen fremgår blandt andet følgende:

"Med hensyn til det i ovennævnte skrivelse anførte forslag til præcisering, har jeg ingen bemærkninger hertil."

Den 2. september 2014 bragte Ekstra Bladet en præcisering til artiklen "*Ulovlig gødning kan koste millioner*". Heraf fremgår følgende:

”Ekstra Bladet omtalte den 25. august 2014 under overskriften ’Ulovlig gødning kan koste millioner’ at Fødevarestyrelsens Veterinære Rejsehold i starten af sommeren fandt 50 kg ulovligt importeret kinesisk medicin hos selskaberne [Klager 3] ApS og [Klager 1] ApS, som henholdsvis [Klager 4] og [Klager 2] står i spidsen for. Overskriften ’Ulovlig gødning kan koste millioner’ skulle retteligt have været ’Ulovlig medicin kan koste millioner’. [Klager 4] og [Klager 2] har meddelt at de eller deres selskaber ikke har importeret eller anvendt ulovlig medicin eller ulovlig antibiotika, og de afviser oplysningerne herom som usande og urigtige. [Klager 4] og [Klager 2] meddeler i den forbindelse, at de foreliggende analyseresultater fra myndighederne ikke viser ulovlig brug af tetracyklin eller anden antibiotika, og at tetracyklin naturligt optræder i en række lovligt anvendte produkter.”

En identisk præcisering blev bragt i sammenhæng med artiklerne på ekstrabladet.dk’s betalingsite ”EKSTRA”.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1] ApS, [Klager 2], [Klager 3] ApS og [Klager 4]s synspunkter

Politianmeldelse

Ekstra Bladet har selv skrevet, at der er en politianmeldelse undervejs, og alligevel finder Ekstra Bladet ikke anledning til at overholde selv de mest elementære regler om retsreportager.

Ekstra Bladet glemmer især, at så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig.

Ekstra Bladet glemmer også, at der skal iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelser herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Dette gælder dog ikke meddelelser, som den anmeldte selv fremdrager, eller hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget.

Sagen har ingen konkret sundhedsmæssig betydning. Ikke et eneste dyr er blevet krævet aflivet af Fødevarestyrelsen, og der er ikke i et eneste dyr fundet stoffer af nogen art, som ligger i nærheden af nogen grænseværdi. På samme vis er påstandene om kriminalitet ikke solidt underbygget.

Omtalen af [Klager 4]

[Klager 4] ejer hverken [Klager 3] ApS eller [Klager 1] ApS. [Klager 3] ApS er mindretalsaktionær i [Klager 1] ApS, hvor [Klager 2] er direktør. [Klager 4] bliver dermed ikke, i lighed med mange andre samarbejdspartner, leverandører mv. automatisk ansvarlig for, hvad der i givet fald måtte være sket i [Klager 1] ApS.

Faktaboks

En faktaboks skal i sagens natur præcist angive fakta og ikke andet. Ekstra Bladets forsøg på at lave en helt ny historie er i sig selv i strid med de presseetiske regler, idet Ekstra Bladet i givet fald har foregivet noget overfor læserne, som netop ikke var fakta.

Forelæggelse

Det følger umiddelbart af oplysningerne i faktaboksen, at journalisten i forbindelse med sin opringning ikke fortalte, at han, udover at ringe i anledning af gældssaneringssagen, tillige ringede med spørgsmålet om påstået brug af ulovlig antibiotika. Under samtalen blev der således intet nævnt om, at anledningen til telefonopringningen var en påstået sag om medicineringen på landbruget.

[Klager 4] havde således, da han ringede af, ikke viden om, at journalisten havde spørgsmål angående medicineringen. Forholdet er kritisabelt, idet [Klager 4] derved effektivt er blevet forhindret i at korrigere

en stribe fejlagtige oplysninger vedrørende påstanden om anvendelse af ulovlig antibiotika, ligesom han i øvrigt er blevet forhindret i at fremføre sine synspunkter vedrørende dette spørgsmål

Hverken [Klager 4] eller [Klager 2] eller de omhandlede selskaber har benyttet ulovlig kinesisk medicin.

Påstanden om brug af ulovlig medicin er fuldstændig usand. Forholdet skærpes af, at Ekstra Bladet angiveligt fra Fødevarestyrelsen via aktindsigt har modtaget analyseresultater, der indeholder sådanne oplysninger, at enhver nogenlunde grundig og kritisk journalist ikke vil kunne nå et resultat om, at der nødvendigvis er benyttet ulovlig medicin til svinene. Det, der i bedste fald kun burde være en dårligt begrundet mistanke, er dermed gjort til fakta.

Ekstra Bladet argumenterer for, at enhver forekomst af tetracyclin på en landbrugsejendom er udtryk for en ulovlighed. Dette er forkert. Tetracyclin findes således lovligt i en lang række produkter blandt andet i produktet Aureosup, der anvendes til grise, og som indeholder aktivstoffet chlortetracyclin. Det fremgår af Den Europæiske Famakopé, som er gældende i Danmark i henhold til bekendtgørelse om Danske Lægemiddelstandarder, bek. nr. 16 af 7. januar 2014, at chlortetracyclin hydrochlorid generelt indeholder op til 8 % tetracyclin (kilde: European Pharmacopoeia 5.0 – chlortetracycline hydrochloride).

Det forhold, at Ekstra Bladet er i besiddelse af analyseresultaterne, burde have gjort det klart for Ekstra Bladet, at samtlige analyseresultater ligger indenfor, hvad der er forventeligt, når en landbrugsvirksomhed anvender produkter såsom Aureosup.

Der er ikke fundet 50 kilo ulovligt medicin hos nogen af klagerne. Ekstra Bladet burde ud fra analyserne kunne se, at den ene af kun to pulverprøver er helt negativ.

Fødevarestyrelsen meldte oprindeligt ud, at der var fundet 50 kilo. Dette har efterfølgende vist sig ikke at være korrekt, og [Klager 2] har under telefonsamtalen med journalisten fra Ekstra Bladet gjort opmærksom herpå.

Interview med [Klager 2]

I artiklen "*Der er ingen, som siger, at det er mig*" citeres fra telefonsamtale mellem [Klager 2] Ekstra Bladet. Citatet er imidlertid kun en meget lille del af en betydelig længere samtale, parterne havde, hvor blandt andet journalisten pr. mail fremsendte mere end 50 analyseresultater, som han gerne ville have [Klager 2]' bemærkninger til. [Klager 2] forsøgte at redegøre overfor journalisten, hvorfor prøveresultaterne ikke påviste, at der var anvendt ulovlig medicin. Dette fremgår dog ikke af journalistens fremstilling. Det fremgår heller ikke af artiklen, at de enkelte prøveresultater netop ikke viste ulovlig brug af tetracyclin eller anden antibiotika for den sags skyld. I den forbindelse forklarede [Klager 2] journalisten, at tetracyclin optræder i en lang række lovligt anvendte produkter, og at så små værdier netop ikke viste andet og mere, end hvad der burde være forventeligt. Dette burde journalisten loyalt have videregivet til læserne. Videre er det en skærpende omstændighed, at [Klager 2] netop under samtalen, da han mærkede, at journalisten ikke gad høre på ham, opfordrede journalisten til selv at researche spørgsmålet. [Klager 2] oplyste i den forbindelse, at journalisten blot kunne tage kontakt med producenten af Aureosup eller "google" spørgsmålet. Og hvis dette ikke gav journalisten fornødent svar, ville [Klager 2] være journalisten behjælpelig med at henvise til en neutral fagperson, som kunne belyse emnet på objektiv vis. Dette afslog journalisten.

Af artiklen fremgår følgende:

"[...] noget tyder på, at han har lært den af politikere ofte benyttede frase, "hvis det er fakta, benægter jeg fakta."

Journalisten fremstiller sagen således, at læserne kun kan få det indtryk, at [Klager 2] benægter fakta om et kriminelt forhold, og dermed at [Klager 2] taler usandt herom. Der er ikke tale om et berettiget "value judgment". For det første fordi journalisten ikke anfører, at der er tale om en subjektiv vurdering. For

det andet fordi journalisten ikke kan foretage en subjektiv vurdering uden forinden at have undersøgt, hvad der er fakta.

[Klager 2] kommunikerede til journalisten fra Ekstra Bladet, at hverken [Klager 1] ApS eller [Klager 3] ApS anvender ulovlig antibiotika og i det omfang, det måtte være fundet ulovlig antibiotika på ejendommene, må dette være plantet af tredjemand. I den forbindelse oplyses det, at [Klager 1] ApS og [Klager 3] ApS har indgivet anmeldelse herom til politiet.

Det påståede fund af ulovlig tetracyclin er sket dels i et ikke aflåst udlejet rum og i et ikke aflåst rum på en bedrift tilhørende [Klager 1] ApS.

Hverken [Klager 1] ApS eller [Klager 3] ApS har noget kendskab til af hvem, og med hvilken hensigt det omhandlede stof er blevet plantet.

Der er yderligere klaget over et billede, som er delt på Ekstra Bladets Facebook-side.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

Politianmeldelsen

Sagen er af væsentlig offentlig og samfundsmæssig interesse. Der henvises i den forbindelse til den aktuelle debat om og medieomtale af dansk landbrugs anvendelse af antibiotika og frygten for, at anvendelsen af ulovlig eller overdreven brug af antibiotika er til fare for danske forbrugere.

Der er tale om et tema, som har stor politisk bevågenhed, og der er tale om et emne, som har væsentlig betydning for danske forbrugeres sundhed. Myndighederne har således fokus på, at anvendelsen af antibiotika – og ulovlige antibiotika – medfører risiko for udbredelsen af resistente bakterier, som i sidste ende medfører, at sygdomme ikke længere kan behandles ved anvendelsen af antibiotika.

Omtalen af [Klager 4]

[Klager 2] ejer via [Klager 2] Holding A/S 51 % af anpartskapitalen i [Klager 1] ApS, og [Klager 3] ApS ejer 49 % af anpartskapitalen i [Klager 1], og [Klager 4] er direktør i [Klager 3] ApS.

[Klager 2] og [Klager 4] ejer og driver således [Klager 1] ApS sammen, og det er i øvrigt almindeligt kendt, at disse to parter har et tæt forretningsmæssigt samarbejde, herunder overtog [Klager 2] nogle af [Klager 4]s selskaber i forbindelse med sidstnævntes konkurs.

[Klager 3] ApS leverer ifølge oplysningerne til Fødevaremyndighederne endvidere foder til [Klager 1] ApS.

Forelæggelse

[Klager 4] ønskede ikke at udtale sig til Ekstra Bladet. [Klager 2] gav imidlertid et interview, hvor han afviste, at der var blevet anvendt ulovlig antibiotika på de omtvistede gårde.

Ekstra Bladets journalist har forsøgt at foreholde [Klager 4] sagen. Journalisten kontaktede [Klager 4] og bad om et interview. [Klager 4]s indstilling var, at han ikke ønskede at tale med Ekstra Bladets journalist eller svare på nogen spørgsmål overhovedet. Klagers bemærkning om, at han angiveligt ikke var klar over, at Ekstra Bladets journalist ønskede at stille spørgsmål vedrørende anvendelsen af ulovlig medicin er ikke korrekt, og i øvrigt er påstanden herom også irrelevant, når han meddelte, at han overhovedet ikke ønsker at tale med Ekstra Bladets journalist. [Klager 4] fik oplyst, at Ekstra Bladets journalist også havde spørgsmål, der ikke vedrørte gældssaneringssagen, men klager afviste at høre, hvilke spørgsmål der var tale om eller at besvare spørgsmål. Da Ekstra Bladets journalist oplyste, at han også havde spørgsmål, der ikke vedrørte gældssaneringssagen, afbrød klager samtalen ved at smide røret på. Der var ikke tale om, at klager ”ringede af”, som det beskrives i klagen.

Det bemærkes, at faktaboksen med gengivelse af samtalen med [Klager 4] ikke indeholder et fuldstændigt referat af samtalen med [Klager 4].

Ekstra Bladet understreger, at det vil være en ny praksis, hvor en person skal kunne indgive klager til Pressenævnet med henvisning til, at han ikke var klar over, hvilke spørgsmål der ville blive stillet, når

den pågældende meddeler, at han ikke ønsker at høre, hvilke spørgsmål journalisten har, og at han ganske enkelt ikke ønsker at tale med den pågældende journalist.

Ekstra Bladet har i overensstemmelse med de presseetiske regler forsøgt at forelægge sagen for klager og afviser, at god presseskik skulle være tilsidesat.

Det anføres i klagen, at [Klager 4] er blevet forhindret i at korrigere fejlagtige oplysninger vedrørende påstanden om anvendelse af ulovlige antibiotika, ligesom han i øvrigt er blevet forhindret i at fremføre sine synspunkter vedrørende dette spørgsmål.

Det fremgår dog ikke, hvilke fejlagtige oplysninger der skulle være tale om, og hvilke synspunkter [Klager 4] skulle have vedrørende sagen. De synspunkter, som Ekstra Bladet er bekendt med, er gengivet i den omtalte berigtigelse, som er baseret på advokat Lauge Fastrups henvendelse til Ekstra Bladet – hvilke synspunkter [Klager 4] derudover måtte have vedrørende sagerne er Ekstra Bladet ubekendt.

Fødevarestyrelsen udsendte den 10. juni 2014 pressemeddelelsen *”Ulovlig medicin fundet i svinebesætning nær [By 1]”*, hvoraf det fremgår, at Fødevarestyrelsens Veterinære Rejsehold ved et kontrolbesøg den 4. juni 2014 havde fundet 50 kilo ulovlig medicin.

Fødevarestyrelsen har til Ekstra Bladet udtalt følgende:

”Vi ser med stor alvor på sagen på grund af, at forholdene er begået uden om apoteker og dyrlæger. Det givet risiko for antibiotikaresistens og fødevaresikkerhed, og at man bruger det på en uhensigtsmæssig måde.”

Det fremgår af Ekstra Bladets artikel, at Fødevarestyrelsen oplyser, at alvorlige overtrædelser af medicinlovgivningen som den foreliggende straffes med 50.000-100.000 kr. i bøde. Det bemærkes, at klagerne ifølge det af Fødevarestyrelsen oplyste, er politianmeldt, og at politiet har indledt en efterforskning af sagen.

Herudover foreligger der laboratorieattester, som Ekstra Bladet har modtaget fra Fødevarestyrelsen, og som dokumenterer, at der er fundet ulovlig antibiotika i prøverne. Analyseattesterne dokumenterer, at der er fundet ulovlig medicin, herunder tetracyklin i de af fødevaremyndighederne udtagne og analyserede prøver fra klagerens svin. Af laboratorieattesterne fremgår i øvrigt følgende: *”Tetracyklin: Stoffet er ikke godkendt til anvendelse i Danmark.”*

Det fremgår af Ekstra Bladets artikler, at omtalen af klagerne er baseret på oplysningerne fra Fødevarestyrelsen, Fødevarestyrelsens pressemeddelelser, herunder oplysningerne om, at klager vil blive politianmeldt, samt laboratorieattester mv.

Ekstra Bladet har derfor haft tilstrækkeligt grundlag for at omtale sagen som sket.

Af den oprindelige klage til Ekstra Bladet fremgik det, at klager mente, at Fødevarestyrelsen har meddelt offentligheden og pressen urigtige oplysninger, herunder at oplysningen om, at der er fundet 50 kilo ulovlig antibiotika hos klager, ikke skulle være rigtig.

Ekstra Bladet har ikke haft grund til at antage, at Fødevarestyrelsens officielle oplysninger herom ikke skulle være korrekte.

Af klagen til Pressenævnet fremgår det, at klagerne nu som noget nyt forsøger at forklare fundene på klagerens gård med henvisning til, at der må være tale om uidentificerede personer, som skulle have anbragt de ulovlige antibiotika på klagerens bedrift.

Klagerne synes at skifte mellem forklaringer om, at de ulovlige antibiotika i virkeligheden er sædvanligt forekommende som hævdet i den første henvendelse til Ekstra Bladet til en ny forklaring om, at de fundne ulovlige antibiotika er anbragt af nogen, som ønsker at skade klagerne.

Under alle omstændigheder har klagerne forklaringer om, at nogen har anbragt de ulovlige antibiotika på ejendommen ikke gjort indtryk på Fødevaremyndighederne, som har politianmeldt klagerne.

Påstanden om, at nogen har ”plantet” 50 kilo ulovlig antibiotikum på klagernes ejendom kræver derudover en særskilt forklaring på, hvorledes den ulovlige antibiotika så også er havnet i de prøver fra klagernes foder og svin, som Fødevaremyndighederne har analyseret. Nogen må have blandet tetracyklin mv. i det af klagerne anvendte foder.

Årsagen til at fødevaremyndighederne gik ind i sagen var, efter det omtalte, at slagteriet der modtog klagernes svin havde reageret.

Det fremgår af Ekstra Bladets artikel, at [Klager 2] afviser, at der er anvendt ulovlig medicin, og Ekstra Bladet har således gengivet klagernes synspunkt om, at de ikke har anvendt ulovlig antibiotika.

Interview med [Klager 2]

Klager har anført, at kun en lille del af samtalen med klager, [Klager 2], er gengivet i Ekstra Bladet.

Dette er ikke korrekt, men Ekstra Bladet kan og skal i sagens natur i øvrigt ikke gengive et interview i sin fulde længde.

Det fremgår af Ekstra Bladets artikel, at [Klager 2] afviser, at der er foregået noget ulovligt.

Ekstra Bladet afviser derfor at have handlet i strid med god presseskik, idet Ekstra Bladet tværtimod har forelagt sagen for klager, og har gengivet dennes afvisning af, at der er anvendt ulovlig medicin.

Hvad angår udsagnet ”... *noget tyder på, at han har lært den af politikere ofte benyttede frase ”hvis det er fakta, benægter jeg fakta”* er dette et udtryk for journalistens subjektive vurdering af sagen, og de forklaringer klagerne har givet om denne, set i forhold til de foreliggende fakta. Der er tale om et berettiget ”value judgment”.

Det er ikke korrekt, at [Klager 2] skulle have nævnt produktet Aureosup. Det er heller ikke korrekt, at [Klager 2] afviste, at der var fundet 50 kg Tetracyklin og det er ikke korrekt, at [Klager 2] skulle have redegjort for, hvorfor prøveresultaterne ikke påviste ulovlig medicin. I det hele taget afviser Ekstra Bladet klagers påstand om, at hvad der skulle være sagt til Ekstra Bladet. [Klager 2] oplyste, som det fremgår af Ekstra Bladets artikel, at der ikke var fundet ulovlig medicin i ”*vores foder, grise, vores vand eller noget som helst*”.

Vedrørende klagen over Facebook-siden, anfører Ekstra Bladet, at Ekstra Bladets Facebook-side ikke er omfattet af Pressenævnets kompetence.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Hanne Schmidt, Inger Bach, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at der ikke er indgivet selvstændig anmeldelse af interneta-dressen <https://www.facebook.com/ekstrabladet> til Pressenævnet efter medieansvarsloven.

Da den internetside, hvorpå indlægget er skrevet, ikke er anmeldt til Pressenævnet efter medieansvarslo-ven § 8, stk. 1 – og heller ikke kan anses for omfattet af anmeldelsen af ekstrabladet.dk – er der ikke tale om et medie omfattet af medieansvarsloven, jf. lovens § 1, nr. 3.

Pressenævnet kan derfor ikke behandle klagen over Ekstra Bladets Facebook-side.

På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, kan Pressenævnet ikke tage stilling til, hvorvidt parternes påstand om, at der er anvendt antibiotika henholdsvis ikke anvendt antibiotika i [Klager 1] ApS er rigtig. Der vil derfor ikke blive taget stilling til denne påstand i artiklen.

- Omtalen af [Klager 4]

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgå, med mindre klar almen interesse kræver offentlig påtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1

Parterne har oplyst, at [Klager 4] er direktør i [Klager 3] ApS. [Klager 3] ApS er mindretalsaktionær i [Klager 1] ApS. [Klager 3] ApS leverer endvidere foder til [Klager 1] ApS.

Pressenævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere Ekstra Bladet for at inddrage [Klager 4] i forbindelse med [Klager 1] ApS og omtale ham i artiklerne.

- Retsreportage

Der skal iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelser herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Dette gælder dog ikke meddelelser, som den anmeldte selv fremdrager, eller hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget jf. punkt C.7 i de vejledende regler om god presseskik.

Oplysningen om, at [Klager 1] ApS er blevet politianmeldt for at anvende ulovlig antibiotikum, er faktisk korrekt. Nævnet finder ikke omtalen uberettiget. Nævnet har lagt vægt på, at anvendelsen af antibiotikum i svinebedrifter, herunder de potentielt skadelige effekter heraf for mennesker, har stor offentlig interesse. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Ekstra Bladet for omtalen.

- Forelæggelse

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. jf. punkterne A.1 og A.3.

Pressenævnet finder at oplysningerne om, at klagerne skulle have anvendt ulovlige antibiotika er så skadelige, at de skulle forelægges klagerne.

[Klager 2] har afgivet en udtalelse til Ekstra Bladet, og Ekstra Bladet har således forelagt [Klager 2] de pågældende oplysninger.

For så vidt angår [Klager 4] er det ikke bestridt, at Ekstra Bladet ligeledes kontaktede [Klager 4] telefonisk inden offentliggørelsen af artiklerne. Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt [Klager 4] blev oplyst om, at Ekstra Bladet havde spørgsmål, som handlede om andet end gældssaneringsagen. Nævnet har ikke mulighed for at tage stilling til, hvilken forklaring der er den rigtige.

Pressenævnet lægger herefter til grund, at Ekstra Bladet forelagde eller forsøgte at forelægge de skadelige oplysninger for både [Klager 2] og [Klager 4] inden offentliggørelsen og udtaler på den baggrund ikke kritik af Ekstra Bladet.

- Interviewet med [Klager 2]

I overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet er redaktøren som udgangspunkt berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet.

Det er indenfor rammerne af redaktørens redigeringsret at bringe et uddrag af et interview.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at udsagnet "... noget tyder på, at han har lært den af politikere ofte benyttede frase "hvis det er fakta, benægter jeg fakta" fremstår som Ekstra Bladets vurdering på baggrund af de foreliggende oplysninger. Pressenævnet udtaler derfor ikke kritik.

Da parterne har afgivet modstridende forklaringer om selve indholdet af interviewet, kan nævnet ikke tage stilling til hvilken forklaring, der er den rigtige. På denne baggrund udtaler Pressenævnet ikke kritik af Ekstra Bladet.

Pressenævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Ekstra Bladet.

Afgjort den 18. november 2014